

contentos, tentet, cum demonstratum sit omnes reliquos numeros primos huius formae diuisores esse non posse.

Theorema 8.

29. Summa duarum huiusmodi potestatum $a^{2^m} + b^{2^m}$ quarum exponens est dignitas binarii alios diuisores non admittit, nisi qui contineantur in hac forma $2^{m+1}n + 1$.

Demonstratio.

Quemadmodum demonstrauimus omnes diuisores formae $a^2 + b^2$ in hac forma $4n + 1$ contineri, hincque vterius diuisores omnes formae $a^4 + b^4$ in $8n + 1$ et formae $a^8 + b^8$ in $16n + 1$ contineri euicimus; ita simili modo ostendi potest formam $a^{16} + b^{16}$ nullos alios diuisores admittere nisi in formula $32n + 1$ contentos. Dehinc porro intelligemus formas $a^{32} + b^{32}$; $a^{64} + b^{64}$ etc. alios diuisores habere non posse, nisi qui in formulis $64n + 1$, $128n + 1$ etc. includantur. Sicque in genere patebit formae $a^{2^m} + b^{2^m}$ alios non dari diuisores, nisi qui in formula $2^{m+1}n + 1$ contineantur. Q. E. D.

Coroll. 1.

30. Nullus ergo numerus primus, qui in hac forma $2^{m+1}n + 1$ non includitur, vñquam esse potest diuisor vñlius numeri in hac forma $a^{2^m} + b^{2^m}$ contenti.

Coroll. 2.

31. Diuisores ergo huiusmodi numeri $a^{2^m} + b^{2^m}$ inquisitorus inutiliter operam suam consumeret, si aliis numeris primis praeter eos, quas forma $2^{m+1}n + 1$ suppeditat, diuisionem tentare vellet.

Scholion

Scholion 1.

32. Fermatius affirmauerant, etiamsi id se demonstrare non posse ingenue esset confessus, omnes numeros ex hac forma $2^{2^m} + 1$ ortos esse primos; hincque problema alias difficillimum, quo quaerebatur numerus primus dato numero maior, resoluere est conatus. Ex ultimo theoremate autem perspicuum est, nisi numerus $2^{2^m} + 1$ sit primus eum alios divisores habere non posse praeter tales, qui in forma $2^{m+n} + 1$ contineantur. Cum igitur veritatem huius effati Fermatiani pro casu $2^{32} + 1$ examinare voluisse, ingens hinc compendium sum natus, dum divisionem aliis numeris primis, praeter eos, quos formula $64n + 1$ suppeditat, tentare non opus habebam. Huc igitur inquisitione reducta mox deprendendi ponendo $n = 10$ numerum primum 641 esse divisorem numeri $2^{32} + 1$, unde problema memoratum, quo numerus primus dato numero maior requiritur, etiamnum manet insolutum.

Scholion 2.

33. Summa duarum potestatum eiusdem gradus uti $a^m + b^m$ semper habet divisores algebraice assignabiles, nisi m sit dignitas binarii. Nam si m sit numerus impar, tum $a^m + b^m$ semper divisorem habet $a + b$, atque si p fuerit divisor ipsius m , tum quoque $a^p + b^p$ formam $a^m + b^m$ dividet. Sin autem m sit numerus par, in hac formula $2^n p$ continebitur, ita ut p sit numerus impar, hocque casu $a^{2^n} + b^{2^n}$ divisor erit formae $a^m + b^m$ existente $m = 2^n p$. Atque si p habeat divisorum q , tum

Tom. I.

E

etiam